

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЕКСПОРТООРІЄНТОВАНИХ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Стрімкий розвиток ринкової економіки демонструє значний вплив на сучасні тенденції функціонування промислових підприємств в окремих регіонах України.

Як засвідчують дані Головного управління статистики у Львівській області [1], за останні п'ять років обсяг реалізованої промислової продукції зріс більше, ніж удвічі. Зокрема колосальне збільшення спостерігалось у 2015 – 2016 рр. – на 47,8 % та 23,7 % відповідно у порівнянні з попереднім роком. У 2017 році прогнозується також зростання обсягу, оскільки уже за період січня-серпня 2017 року цей показник збільшився на 22,1 %, порівняно з аналогічним періодом попереднього року [1].

Щодо інноваційної активності промислових підприємств Львівської області, то у 2015 році цей показник демонстрував суттєве зростання частки підприємств, що займалися інноваціями до 19,3 % на противагу 13,4 % у 2012 році. Поряд з тим, за період 2012 – 2015 рр. значно зросла частка підприємств, що впроваджували інновації – до 18,4 % проти 10,8 % у 2012 році. На відміну від позитивних тенденцій, що спостерігалися у сфері інноваційного розвитку промислових підприємств, у 2014 – 2015 рр. відбулося поступове скорочення частки реалізованої інноваційної продукції у загальному обсязі реалізованої промислової продукції до рівня 2,1 % і 1,9 % відповідно на противагу 3,0 % у 2013 році [1].

Що стосується експорту товарів, в тому числі промислової продукції, то в період п'яти останніх років його динаміка була вкрай нестабільною. Окрім цього, у 2016 році відбулося незначне його збільшення на 5,7 %, порівняно з попереднім роком, проте, у порівнянні із 2012 роком, обсяги експорту товарів все ж таки відчутно скоротились – на 67969,5 тис. дол. США [1].

Важливе значення у процесі зростання обсягів промислової продукції відіграє інноваційний розвиток цієї системи. Оскільки вагома частка промислової продукції експортується за кордон, то неодмінним є відзначення ролі інновацій стосовно примноження обсягів збуту промислової продукції.

Проведені дослідження Національним інститутом стратегічних досліджень на чолі із О.В. Собкевич [2] дають підстави стверджувати, що нині промисловість України має досить значний інноваційний потенціал, згідно якого відбувається трансформація економіки і підвищується науково-технологічний розвиток цих процесів.

Варто відмітити також те, що академіком НАН України В.М. Гейцем [3] виділено ряд перешкод (бар'єрів), які виникають у процесі інноваційного розвитку промисловості, в тому числі промислових підприємств. Зокрема визначальними є [3, с. 5]: підвищене зростання кількості населення у порівнянні із змінами, що спостерігаються у національній економіці; нестача робочої сили певної кваліфікації; недосконалість інституційного забезпечення; застаріле обладнання, що використовується для виробництва продукції; нестача фінансових ресурсів, затребуваних для інвестування; зниження конкурентоспроможності; скорочення обсягів імпорту; протекціоністські засоби.

Стосовно можливостей забезпечення успішного інноваційного розвитку промисловості, то згідно досліджень В.М. Гейця [3], визначальним буде розширення бази інноваційного оновлення промисловості, що у результаті сприятиме промислому лідерству України. Важливим також у системі інноваційного розвитку промисловості є підвищення освітньо-кваліфікаційного рівня працівників у сфері промислового виробництва, оскільки низький рівень освіченості та кваліфікації формують гальмівні тенденції інноваційного виробництва промислової продукції. З метою ефективного розвитку та використання технологій у виробничому процесі пропонується також здійснення реструктуризації держзамовлення на фундаментальні дослідження і проведення відповідних регулюючих дій щодо цих питань. А що стосується експорту, то доцільно збільшувати обсяги експорту промислової продукції до третіх країн, оскільки ситуація, яка склалась на сьогодні в Україні демонструє низхідну тенденцію виходу вітчизняних товаровиробників промислової продукції на ринки ЄС [3, с. 6-10].

Таким чином, виходячи із стислого огляду ключових аспектів інноваційного розвитку промислових підприємств, зокрема тих, промислова продукція яких експортується, доцільно зробити висновок про те, що інновації не тільки виступають висхідним чинником зміцнення зовнішньоекономічних відносин, але також формують експортний потенціал цих підприємств, а також промисловості як на рівні держави, так і на рівні регіону.

Список використаної літератури

1. Головне управління статистики у Львівській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lv.ukrstat.gov.ua/>.
2. Інноваційний розвиток промисловості як складова структурної трансформації економіки України: аналіт. доп. [Електронний ресурс] / О.В. Собкевич, А.І. Сухоруков, А.В. Шевченко [та ін.]; за ред. Я.А. Жаліла. – К. : НІСД, 2014. – 152 с. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1400/>.
3. Геєць В.М. Бар'єри на шляху розвитку промисловості на інноваційній основі та можливості їх подолання / В.М. Геєць // Економіка України. – 2015. – № 1 (638). – С. 4-25.